

HAJDUFÖLD

ELFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Égyszévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Felhívás

a Tiszántul keresztyén írói- hoz és hírlapíróihoz!

Szent István ezeréves birodalma eszofosan megcsontitva csak halvány árnyképe annak, ami volt. A szabadkőműveszsidó destruktív hatalmas munkát végeztett: életfeltételeitől, hitétől és önbizalmától fosztotta meg a nemzetet, hogy aljas céljait elérhesse. Mi tudjuk legjobban, hogy ebben az ördögi munkában tevékeny részt vett a magyar sajtó is. Az a része, mely a „forradalom” előtt örök hállált kiállt mindenre, ami keresztyén és nemzeti, a kommun rémuralma után pedig ártatlan báránként iparkodott nemzeti hűségünket legyezgetve a közfigyelmet magáról elterelni. S hogy ez nem sikerült neki, a jogrend és a konszolidáció nevében kiabál teljes sajtószabadságért, mely megvédje a keresztyén magyarság igazságos felelősségre vonásától. Ebben a törekvésében maga mellé vette a bécsi „emigránsokat” is, s most azokkal iparkodik szemfényvesztő és megtévesztő alkoskodást folytatni olyan eszközökkel, amilyenektől megdöbbenve borzad vissza minden hazáját szerető, becsületos magyar ember lelke.

A keresztyén írók és hírlapírók ezekkel a sajtó-zsonglőrökkel nem vállalhatnak tovább közösséget s meg kell szakítaniok minden további összeköttetést velük. Kéz a kézben, szorosan egymás mellett kell küzdeniök a destruktív újabb formájú törekvései ellen, s vállvetett, megfeszített erővel dolgozniök a keresztyén Magyarország megerősödésén és Szent István birodalmának mielőbbi feltámasztásán. **A Tiszántul író és hírlapíró gárdájának elöl kell járnia ebben az öntudatos munkában, mert a destruktív lovagjai Debrecen és a Tiszántul szemelték ki a nemzetmételtyezés kiinduló terepnumául.**

Alulírottak éppen ezért elhatározták, hogy megalakítják a **Keresztyén Írók és Hírlapírók Tiszántuli Szövetségét**, s esatlasozásra szólítják föl a Tiszántul minden jóérzésű keresztyén íróját és hírlapíróját.

Erős a hitünk, hogy számottévő, egységes és erős táborot fogunk a szabadkőműveszsidó sajtó szédelgőivel szembeállítani!

Kartársak, jöjjetek közénk mindnyájan, kik keresztyének és magyarok vagytok!

Testvéri szeretettel várunk benneteket!

Hajdúföld szerkesztősége,
Debreceni Ujság
Tiszántuli Hírlap
Fehér Ujság

Mikor a tolvaj tüzet kiált

Az Egyetértés és a destruktív -- Ki tudósítja a budapesti destruktív lapokat Debrecenből? -- Szatai Ferenc dr lepletelen arcképe

Az **Ébredő Magyarok Egyesületének** debreceni csoportja tiszteletreméltó fajvédelmi szempontokból és a lorongyolt haza magasabb érdekeire való tekintettel a sajtócenzúra elkerülése nélkül apró röpcédulákat nyomtatott a **Hajdúföld** nyomdájában a destruktív-sajtó társadalmi bojkottja érdekében. Ezek a röpcédulák a **Debreceni Független Ujság** mellett szerepel az **Egyetértés** is, mint zsidó-szabadkőműves destruktív sajtó-organum.

Az **Egyetértés** természetes erkölcsi kényszer nyomása alatt védekezni próbál ez ellen az osztályozás ellen és hasábjairól jól ismert ravasz taktikával akár az igazsággal szembe szállni. A röpcédulák nyomásába és terjesztésébe belekavarja a **Hajdúföldet** is és **védőköpeny gyanánt újból előveszi a vallás szent palástját, hogy hozzáférhetővé tegye magát vele.**

Ezzel **komolyan** fogadjuk a nekünk küldött hadüzenetet és felveszük a lábunk elé dobott keztyűt. A keresztyén becsület és az erkölcsi igazság hatalmas fegyverét szegezzük a ravasz szemfényvesztő elé és lerántjuk róla azt a leplet, melybe kisdéd játéka után minduntalan beleburkolozik. A város és a Tiszántul keresztyén népének látnia és tudnia kell végre: ki is az tulajdonképpen, aki az ő nevében üg galád játékot a kálvinizmus tekintélyével és a vallás hatalmas erkölcsi erejével?

Az **Egyetértés** nagyon jól tudta, hogy mi nem vállalhatunk erkölcsi felelősséget a nyomdánkban pénzért nyomtatott sajtótermékek tartalmáért, ránk visorítja méregfogát mégis és úgy tünteti fel a röpcédulák ügyét, mintha azok a Hajdúföldtől indultak volna ki. Kijelentjük, hogy a röpcédulák nyomtatásáról nem volt tudomásunk. **Kijelentjük azonban azt is, hogy a destruktív sajtóról lapunk nyomdájában nyomtatott és az Egyetértés nagypénteki számában ismertett röpcédulák alá utólagosan odaírtuk a nevünket és vállaltuk érte a teljes erkölcsi felelősséget.** Tesszük ezt a keresztyén erkölcs és tiszta igazság nevében.

Az **Egyetértés** ugyanis olyan munkát végez ma, ami ellen minden józan gondolkodása becsületos magyar embernek tiltakoznia kell, ha hazájának sorsát szívén viseli. Céltudatos, tervszerű munkával szembe állítja egymással a keresztyén vallásfelekezeteiket, s megragad minden alkalmat arra, hogy a zavart és egyenlenséget támasszon közöttük. Lelkiismeretlen-ségében nem retten vissza attól sem, hogy a vallás szentségének tiszta köpenyébe burkolózza a kulturharc borzalmas üszkét dobja a keresztyén magyarok közé. Ami a nemzet megrontására, a hazafias érzés kicsufolására, a magyar összetartás és vállvetett munka megbontására alkalmas, azt a gondolatot és mozgalmat meleg szeretettel üdvözli és tőle felhető, — szerencsére gyenge, — szellemi erővel támogatja. Ami azonban a keresztyén magyarság életbevágó, eminens érdeke, ami keresztyén nemzeti eszme és gondolat, attól irtózik és az elől mereven elzárkózik. Elég, ha arra utalunk, hogy teljesen egy követ fúj a helybeli és fővárosi zsidó-lapokkal.

Mindez könnyen gondolkodóba ejtheti és megtévesztheti a hajdu-magyar kálvinista embert az irányban: melyik hát a magyarság

igazi érdeke? Az-é, amelyet a város és az egyház pénzén fönntartott Egyetértés képvisel, vagy az-é, amelyet a látszat szerint testvér keresztyén lapok hirdetnek? **S ebben a lehetőségben rejlik az Egyetértés legnagyobb destruktív jellege** Ha a puritán kálvinista magyar tudná, hogy saját pénzén milyen lélokrontó maszlagot tálalnak föl neki naponta a háttérben meghuzódó méregkeverők, — bizonyára megborzadva és felháborodva dobna el magától az **Egyetértés** című, nevével is **ütköző nyomtatványt.**

Meghiséreljük, hogy félrehuzzuk a függőnyt és megmutassuk az **Egyetértés** igazi arcát azoknak, akik még nem ismerik eléggé. Szellemi vezetését és irányítását az a szabadkőműveszsidó társaság végzi, amely a „liberál” püspök palástjába fogozva legutóbb unnepelesen ölekezett össze a zsidó-demokratákkal, a nemzetközi szocialistákkal és a bécsi „emigránsokkal”. Ennek a társaságnak méltó esz- köze és szíveszerinti embere **Szatai Ferenc dr.**, a bűnben fogant **Egyetértés** felelős szerkesztője, aki fiatal kora dacára meglehetősen viharos multra tekiathet vissza. A háboru előtt a Debreceni Ujság kötelékében vitézkedett s ennek dacára 1913-ban résztvett a **Reform-Part** megalakításában, mely bokros érdemeiért választmányába is beválasztotta. Ennek a pártnak tudvalevőleg **Révi (Hirsch) Nándor dr.** volt az ügyvezető-elnöke s nem jelesebb emberek foglaltak benn helyet, mint **Juhász-Nagy Sándor, Zoványi Jenő és Mártonffy Marcell**, akik mindannyian hatalmas munkát végeztek a haza megrontása körül. Tűzzel-vassal terjesztették a „haladó”, eszméket, „felvilágosító” felolvasásokat tartottak, s nyílt színen folytatták a páhalyok sötét munkáját, melyből természetesen kivette megfelelő részét az **Egyetértés** mai felelős szerkesztője is. A háboru alatt idehaza volt s gondosan ügyelt arra, hogy valahogy összeköttetésbe ne jusson a hadsereggel. Mikor behívó-parancsot kapott mégis, agyba-főbe dicsőítette a frontról sebesülten hazakerült **Wolff János** tábornokot, aki kénytelen volt barátságos uton hallgatásra felkérni. A katonáéktól felülvizsgálat folytán megszabadulván, **Scalánczy József** hírlapíró-kollégájának sovány mellékkérését megirigyelve, megindította a **Színházi Ujság** ellen a **Színházi Figyelő** című, női és férfiszépségversenyeiről s egyéb izléstelen ötleteiről ismert színházi reklám-lapját, mely szüzigazgatói szubvenciával kelt undort ma is, mint egyedüli színházi ujság a Csokonai-színházban, szerződésileg kizárván onnan minden más színházi ujságot **Heltai** igazgatása alatt végzett kapzsi és csunya trükkjeiről sokat tudnának beszélni kollégái. Itt csak a kardalosos esetére mutatunk rá, akik vasárnapi kabaré-délutánokkal akartak sanyaru anyagi helyzetükön segíteni. A szegény emberek szándékát a direktor elmondta **Szatai dr.-nak** azzal, hogy szubvencionált színházi lapjában ismertesse a mozgalmat és hívja föl rá a közönség figyelmét. A „puritán kálvinista jellem” mit tehetett erre mást? Rohant **Németh András**hoz, kibérelte tőle a **Bika** dísztermét és embernagyságu plakátokon tudatta a közönséggel, hogy kabaré-délutánokat rendez „csekély” belépődij mellett a **Bika** dísztermében. A kardalososoknak felajánlott 50—100 koronákat a közreműködésért, a hasz-

not azonban ő vágta volna zsebre, ha a zsidó színgazgató erkölcsi érzéke föl nem háborodik az eljárás fölött és meg nem tiltja a kardalósoknak, hogy a vállalkozásban résztvegyenek.

A „forradalom” kitörése után a *Függetlenségi Párt* választmányába került és a *Nemzeti Tanács* tagjaival szoros és intim viszonyt tartott fenn s már akkor kezdett kacérkodni a vörös kommunistákkal. „Hétfői Ujság” című és szintén egyik kollégája sovány kenyerét fenyegető lapjában az összes debreceni lapok közül egyedül ő közölte Vágó Béla „elvtárs”-nak, a hírhedt bolsevista zsidóvezérnek debreceni beszédét s nem ártott szemrehányást tenni a „polgári sajtónak” azért, hogy elhallgatta azt. A kommunizálás elemeibe hozta az Egyetértés szerkesztőségét, aki *Lefkóvil* Vilmoshoz ilyen hangú levelet intézett: „Kedves Lefkóvil elvtárs! Én, Szatai Ferenc dr., szolgálatot akarván tenni a proletariátus nagy és igazságos ügyének, ezennel pályázatot hirdetek egy proletár-induló megírására és megzenésítésére, s e célból csekély anyagi előnyhöz képest kétszáz korona pályadíjat tűzök ki.” A proletár-induló el is készült és ott ékeskedett a vöröskörökben a Színházi Figaró kiakartában, míg a *Hajdúföld* fel nem szólalt ellene.

Ennél a „puritán gondolkodású kálvinista magyar”-nál megfelelőbb embert igazán nem találhatott Baltazár Dezső a keresztyén együttműködés szelidlelkű és jóhiszemű apostolai elői kevésbé tisztá uton elhalasztott *Egyetértés* számára. Szatai Ferenc, aki, mikor még jobb-érzésű hírlapíró-kollégáit is ostorral hajtotta Vági elvtárs az ujonnan alakított vörös-lapok iróasztalai mellé, kényszer nélkül, saját elhatározásából ajánlotta föl szolgálatát a kommunista *Népakaratnak* és lépett munkatársai sorába, — bizonyára használható fegyvertársnak látszott Baltazár szemében már akkor, amikor a „nagy elindulások ideje” még nagyon is messze volt tőle. Hogy nem csalódott benne, azt jól láthatja minden elfogulatlanul gondolkodó, ítélőképességének csorbitatlan birtokában lévő magyar ember. „Valahogy mintha megremegett volna a föld Debrecen alatt,” valahogy mintha az „elindulások” majdnem sikerültek volna a püspököknek! Az egyetértés jó szolgálatokat tett a „fenköl” üldözöttnek, — bele-dobta a békés társadalomba az egyenetlenség a torzsalkodás, sőt a kulturharc rettenetes üszkét is és mikor az elindulások sikere rózsaszínű fátyol gyanánt libegni kezdett Baltazár előtt s a pesti páholyok titkos műhelyében kifőzte a vörösalapon álló liberális-blokk tervét, Szatai Ferenc satellest ismét maga mellett találta.

Hogy a fővárosi sajtó „nem keresztyén” része „megfelelő” tudósítást kapjon a debreceni eseményekről, sorban magához kaparin-totta munkatársai elől a Pesti Hírlap, a Magyar Hírlap, az Az Ujság, a Pester Lloyd és a Világ című fővárosi zsidó-lapok tudósítói megbízatását, s az Egyetértés miniszteri fizetéssel javadalmazott felelős szerkesztője, kinek ezenkívül saját vállalkozásában jó meneteli színházi divatlapja is van, szerényen dotált, helyette robotoló munkatársai szájából kivette azt a sovány falatot is, ami jogosan őket illette volna meg. Sőt még ennél is tovább ment. A zsidónybecsület otromba megcsufolásával kiintrikálta tizenegyévi szolgálat után egyik kollégáját a bojkott alá helyezett Az Est, Pesti Napló és Magyarország tudósításából is és éppen most alkudozik velük a judáspénz nagysága felől. Pedig, hogy milyen keresztyénhez nem illő féltelen kapzsiságból, vagy még inkább lelki közösségből teszi, bizonyítja az, hogy kollégái szerint csak nemrégén adta el a püspöki palotában potom árért bérlet üzemhelyiségét csekély százezer koronáért.

Az Egyetértés olvasóközönségére bizzuk: mondjon ítéletet, méltónak tartja-e magához, hogy ilyen ember beszélhessen vallásról, hazáról, keresztyénségről, s főleg puritán kálvinizmusról nap-nap után hasábokon át előtte? Ilyen ember, aki a nemzetrontó szabadkőmives eszmék fanatikus terjesztője, az országot rombadöntő forradalom zászlóhordozója, a vallást, egyházat, hazát megsemmisítő kommunista tanok áldozatrakész rajongója volt, mielőtt az Egyetértés szerkesztői asztalához ült, s any-

nyira nem változtatta meg felfogását és politikai nézetét ott sem, hogy az Est és bojkottált destruktív-társai őt tartják Debrecenben vallás és haza ellenes politikai céljaik számára legmegfelelőbbnek, s azok előrére legalkalmasabb segítő társnak. Mondjon ítéletet az Egyetértés vallását, hazáját, s egyházát szerető kálvinista magyar olvasó közönsége: nincsen-e igazunk abban, hogy azt a lapot, melyet ilyen ember szerkeszt, becsületos magyar embernek nem szabad kezébe fognia?! Igaz ugyan, hogy Szatai dr. ujságírói képességeinek nem sok tanujelét adja lapjában, mert vezető gondolata, önálló véleménye és nézete talán még sohasem volt az Egyetértésnek, — de mételeyezni lehet alattomos furfanggal a napi események sorai között is, s ennek elismerjük ő igazán minden hájjá megkent nagymestere.

Mi csak egy parányit húztuk félre a függőnyt az Egyetértés sűrű fátyollal takart

Négytüzeset az ünnepek alatt

Mozgalmas napjai voltak az utóbbi időkben Debrecen sz. kir. város tűzoltóságának. Nem mult el nap, hogy valahonnan tüzet jeleztek volna s elismeréssel kell megállapítani, hogy a hivatásos tűzoltók pár perc múlva a helyszínen voltak s önfeláldozó bátorsággal végezték nemcsak, de néhez kötelességüket.

25-én este fél tíz óra tájban a Homokkert-utca 93. szám alatt volt tüz, ahol a fűkamara gyuladt ki, de a kivonult tűzoltók hamarosan lokalizálták a tüzet.

26-án este 8 órakor a Péterfia-utca 46. szám alatt Wolff János tábornok házában volt tüz. Ugyanis a második emeleten, ahol dr. Tóth Lajos egyetemi tanár lakik, a kéményből kipattanó szikráitól meggyuladt egy szekrény, amely tömve volt fehérneművel. A tűzoltóság megakadályozta a tüz tovaterjedését, de a szekrény a lángok martaléka lett. A kár 30 ezer korona.

27-én délelőtt a Villanygyár telepén levő istálló gyuladt ki, amit azonban rövidesen eloltottak a tűzoltók. Ma hajnalban a Széchenyi-ut 31. szám alá hívták a tűzoltókat, ahol a

óraja elől, csak a szintiszta igazságnak adtunk egyelőre gyöngé hangot. De a sötét fellegek máris gyűlnek az Egyetértés feje fölé: a nagytemplom gyalázatos merénylőinek egyikét elfogták Pesten, s a bécsi vörös lator bevallotta, hogy Linder Béla küldte Debrecenbe s harmadmagával követte el az istentelen ocsmányságot. Hogy fog az Egyetértés felelni becsületos és jóhiszemű olvasóközönsége és a miundekeket látó Ur Isten előtt azért, hogy keresztyén magyar testvéreire akarta rákenni a templomgyalázás rettenetes förtelmét, s föl akarta szítani a polgárháború borzalmas rémségét. Gondolkozott-e már e fölött Pécs-felé kacsintgató Szatai szerkesztő ur? ...

Hisszük, hogy ha Ön nem is, de olvasói bizonyosan gondolkodni fognak fölötté, s megadják Önnek is, lapjának is az egyetlen lehető igaz-feleletet: a jól megérdemelt erkölcsi undort és megvetést!

Ferenczy Tibor főtanácsos tulajdonát képező majorságban, amit most Szabó József tiszthelyettes bíró bére, kigyuladt az istálló. A tüzet oly későn vették észre, hogy az istállóban levő két ló és tehén bennégett. A tűzoltók önfeláldozó munkája következtében sikerült az istálló felerészét megmenteni.

Örömmel kell megállapítani, hogy yiz mindig volt s így sikerült a vörös kakas pusztító munkájának korán gátat vetni.

Bérmunkások figyelmébe!

Fölhívja az Árvizsgáló Bizottság az összes munkásokat, akik bérért (lett legyen az óra-, napi-, heti-, stb.) dolgoznak, hogy bérigényüket a közszükségleti, különösen az élelmi cikkek olcsóbbodása folytán megfelelő mértékre szállítsák le, mert ha ezt elmulasztják, s a béreket megfelelőleg nem mérséklék, munkabér uzsora büntetést, illetve vétségét követik el s feljelentés esetén tettük az 1920. XV. t. e. büntető rendelkezéseit vonja maga után.

Debrecen, 1921. március hó 29.

Árvizsgáló bizottság.

A gazdatársadalom bomlása

Ünnep másodnapján délelőtt tartotta a Gazdakör ez évi tisztújító rendes közgyűlését. A külső kép: heves jelenetek, személyeskedések, zajos hangulat, a belső kép: a régi erősségek megbontása és ezzel együtt lassú, de biztos talajvesztés a közélet terén. A tagok közül az ünnep dacára is alig jelent meg egy negyedrés, ennek is jelentékeny hányadát a gyűlés tartama alatt hozták fel a piacról a felhajtók; a túlyomó többség azonban, mintegy háromnegyedrés, feléje se nézett az egész ügynek, teljes közömbösséggel és fásultsággal néztek az események lefolyását. A tényleges eredmény pedig mi lett? *Kertész Imre* eddigi elnököt alig tíz szavazatnyi többséggel kibuktatta az ugynevezett másik párt és helyébe ültette *Balogh Istvánt*. Az előzményekhez tartozik a következők tudása: 1) a Gazdakör nem politikai egyesület, hanem olvasókör, miért kellett mégis ebbe a választásba pártpolitikát belevinni? Igaz, hogy a buktatók nem ezzel korteskedtek, hanem mást próbáltak ürügyül felhozni, de csak a vak nem látja a világosan kilógó lólabát. Ha más egyéb miatt és nem a politikájáért nem kellett bizonyos uraknak *Kertész Imre*, akkor a helyébe egy semleges pártállású embert kellett volna ültetniök, nem épen az ellentétes irányzat egyik vezetőjét. 2) *Kertész Imre* és hívei annyira nem készülték erre a támadásra, hogy még csak népes családjuk és rokonságuk tagjait sem gyűjtötték fel szavazni, akikkel pedig ezt a számtalan többséget könnyedén leverhették volna. A közvetlen következménye pedig az lett ennek a választásnak, hogy a régi tisztikar és választmány több derék tagja rögtön lemondott és nem vállalta a közösködést ozzel az új irányzattal.

Az egész dolgot, ha pusztán *Kertész Imre* és *Balogh István* személyes ügye lenne, egyiket szóval említettük volna fel. *Kertész Imre* mögött olyan munkás és tisztos mult áll még

a közélet terén is, hogy ez a bukás és egy ilyen kibuktatás nem, kisebbíti és semmiképen sem csökkentheti az ő érdemeit, hanem növeli. Azonban ez a közgyűlés is csak egy láncszeme azon jelenségeknek, melyek az utóbbi időkben a helybeli gazdatársadalmat egységében bontják meg, azután tekintélyében szállítják alá, míg végre régi befolyásában és hatalmában szorítják vissza. A debreceni civisek évszázados, híres hagyományokat, biztos és szilárd uralkodást, várost és egyházat szerető, istápoló érelyeket örökölték ősieiktől. Ez a város szinte külön kis köztársaság volt, mely viharos időkben is bátran vezette a maga hajóját a magyar közélet zajló tengerén. Szomorúan és aggódva látjuk, hogy ez a dicső mult veszendőbe ment a mai gazdatársadalom kezében. *Nem akarunk vádolni senkit, de arra rá kell mutatni, hogy ennek legfőbb oka az egyetértés hiánya.* Ez eredményezte a mult tavaszi nemzetgyűlési képviselők választásakor az általános kudarcot, ez bontotta meg nemrégén a helybeli kisgazdapárti egységét és ez buktatta most meg *Kertész Imrét* is. Ha ez így fog tovább fejlődni, — pedig föl, hogy a lejtő már nem tudnak megállani, — akkor rövidesen el fogja veszíteni a helybeli gazdatársadalom a közügyek irányításában azt a valómséke szerepét is, ami még szerény maradául megvan. Városunk összes lakosságának ugyis csak egy negyedét teszik a civisek ma már, tehát szükségük van nagyon is a többi társadalmi réteg támogatására, ha a vezetésben részt kérnek. De ennek viszont az a feltétele, hogy válogassák meg a maguk vezetőit jól és ne engedjék magukat sem hangos torkoktól, sem egyéni érdekektől, sem üres jel-szavaktól, sem semmiféle más maszlágtól elbódítani, hanem csak a némas cölökért küzdenek. Ajánljuk ezeket nekik atyafiságos szeretettel, mert különben nemsokára késő lesz és nem lehet meg nem történtté tenni sok, most könnyelműen elrontott dolgot.

A közönség figyelmébe!

Értesítjük a közönséget, hogy a bizottság intézkedéseket tett, hogy a *közszükségleti, kereskedelmi és ipari cikkek, valamint a munkabérek* a lényegesen olcsóbbá lett élelmiszeri viszonyokhoz alakuljanak s minthogy ezen munkát hosszabb időt vesz igénybe, a közönségnek pedig érdekében áll, hogy megfelelő áron vásároljon s drága munkabérek ne fizessen, a bizottság felhívja a közönséget, hogy a bizottságnak ezen munkájában segítségül legyen nyújtva, hogy minden esetben, hol a vételt nem megfelelő árunak, vagy a követelt munkabért túlzottnak találja, a m. kir. államrendőrségnél vagy a kir. ügyészségnél emiatt *feljelentéssel éljen*, mely esetekben követelheteti árat és munkabérekét a bizottság legrövidebb idő alatt meg fogja állapítani.

A munkabér uszora vétségét minden olyan szóbeli vagy írásbeli bérszerződésnél el lehet követni, amelynél a teljesítendő munka közszükséglet jellegével bír. Igy kétséget kizáróan szükséglet a föld megművelése, viszont nem az a díszkert gondozása; közszükséglet tárgyalni szolgál minden olyan ipari és kézműipari tevékenység, amelynek célja közszükségleti cikk előállítására, vagy azok előállításához szükséges nyersanyagok stb. kitermelése, létrehozása, vagy valamely életszükséglet kielégítésére szolgáló személyes szolgáltatás. Ilyen jelleggel kell bírnia minden oly munkateljesítésnek, amely közszükségleti cikkeknek akár a termelőtől, akár a kereskedelmi forgalomba, akár a fogyasztóhoz való eljuttatását szolgálja. Itt is szükséges természetesen a helyes disztingció.

A bérkocsis fuvarozás általában közszükséglet tárgyalni szolgáló munkateljesítmény, ha csak nem sétatarkosításra szolgál; a közszolgálat sem feltétlenül közszükségleti cikk.

A munkabér uszora visszaélését mind a két szerződő fél elkövetheti, a munkaadó épp úgy, mint a munka vállaló.

A cselekmény az aránytalan ellenszolgáltatás kikötésével is már be van fejezve. Debrecen, 1921. március 29.

Árvizsgáló bizottság.

A trianoni béke Londonban

London, márc. 29. A trianoni békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatnak *Hamrswood* az előadója s a javaslat e héten második olvasásban is a parlament elé kerül.

Károlyi Prágában

Budapest, március 29. (N. St. t. j.) Kaszáról jelentik, hogy *Károlyi* Mihály tegnap Prágába érkezett s egy újságíró előtt kijelentette, hogy valamely vidéki cseh városba megy, hol teljesen visszavonultan fog élni. Sem politikával nem foglalkozik, sem politikai mozgalomban nem vesz részt.

Husneműek árának újabb megállapítása

Az 1921 évi március hó 6-án és 13-án életbe léptetett árszabály általános rendelkezéseinek épségben tartása mellett a husfélék árai 1921 március hó 30-tól kezdődőleg az alábbiakban állapították meg:

I. Sertésfélék:

1. Karaj (tövises) 76—K. 2. Minden egyéb hus 67—K. 3. Fej, köröm 28—kor. 4. Füstölt husnál további 20 százalékos. 5. Máj, tüdő 22—K. 6. Olvasztani való friss szalonna 81—K. 7. Háj 86—K. 8. Olvasztott zsír 100—K. 9. Paprikás szalonna 100—K. 10. Hurka 39—K. 11. Friss kolbász 106—K. 12. Füstölt kolbász 112—K. 13. Száraz kolbász 140—K.

II. Marhahusfélék:

1. Borjúhus 66—K. 2. Borjú máj 33—K. 3. Borjú tüdő 22—K. 4. Marhahus 50—K. 5. Marha máj 30—K. 6. Marha tüdő 19—K. 7. Növendék marha 40—K.

Ezen árszabály kifüggesztendő.

Árvizsgáló bizottság.

A német kommunista-zavargások.

Berlin, márc. 29. (N. St. t. j.) A Rajna vidékén ismét nagyobb zavargások voltak. Münchenben fegyveres összeütközés volt, melynek két rendőr felgyűlést esett áldozatul. Düsseldorfban a megszállók visszaadták a rendőröknek fegyvereiket, hogy szembezállhassanak a kommunistákkal. A mannsfeldi vonalat a birodalmi csapatok megtisztították a kommunistáktól.

Ismét tárgyalnak az oláhok

Budapest, márc. 26. A „Nemzeti Sajtóiroda” illetékes helyről nyert értesülés alapján közli, hogy a román-magyar közlekedésügyi bizottság ma reggel elhatározta, hogy a megszakított tárgyalások fonalát újból felvegye. Ismeretes, hogy ezek a tárgyalások amiótt maradtak félbe mert az oláhok megtagadták a vasúti kocsik visszaadását. — Ugy látszik, az oláhok a cseh-magyar tárgyalások hatása alatt meggondolták magukat.

Régi hivatalos pecséttel ellátott árszabályok hatálytalanítása!

(Ezen rendelkezés a fűrdővállalatokat nem érinti.)

Az Árvizsgáló bizottság a kereskedők és iparosok üzleteiben esetleg még kifüggesztve levő s a bizottság által az elmúlt évben pecsételt bármikori eredetű összes árszabályokat 1921. március 26-tól kezdődőleg hatálytalanítja s kötelezi az üzlettulajdonosokat, hogy azok helyett a mindenkori élelmiszeri és árviszonyokhoz mért árjegyzékeket készítsenek és függeszzenek ki, melyeket a bizottság náluk fog átvizsgálni. Az általános árcsökkenésnek minden vonalon való alkalmazása kötelezővé tételek, amire vonatkozólag a bizottság egyidjűleg külön hatósági intézkedést is tett.

A régi árszabályoknak kifüggesztve tartása és a vevőközönség előtt való felmutatása az 1920. XV. t. c. 4. §-a alapján az árdrágításra alkalmas üzérkedésnek tekintetik.

Árvizsgáló bizottság.

A szovati birtok felosztása

Legutóbbi számunkban foglalkoztunk a földművelésügyi kormányzat azzal a döntésével, mely szerint a Debrecen városától megvásárolt s az Altruista Bank által felosztott birtok parcellázási tervével szemben azt a tervezetet hagyta jóvá, amelyet az általa kiküldött bizottság újonnan készített. Ez a tervezet kétségtelenül több embernek juttatott földet, mint az előbbi felosztás. Azonban olyan momentum is merült fel, amelyet nem lehet egészen figyelmen kívül hagyni.

A bank által eszközölt tervezet alapján a felosztást már tavaly nyáron végre is hajtották, a vevők a vételárat már ki is fizették, sőt többben már értékes beruházásokat is eszközöltek. Ezekre a jóhiszemű emberekre, kik kétségtelenül jogszerű szerzők, kínos meglepetést keltett a miniszterium újabb döntése, mely őket szerzett jogaitól fosztja meg. Ezek ragaszkodnak szerződésben szerzett jogaikhoz és megvásárolt földjükhöz.

Éppen azért kérvénnyel fordulnak a földművelésügyi miniszterhez s fölkérlik, hogy vegye revízió alá a rájuk nézve sérelmes döntést és védje meg az ő jogos igényeiket. Ezzel egyidjűleg 80 aláírással nyílt levelet intéztek dr. Dánér Béla nemzetgyűlési képviselőhöz, melyben felszólítják, hogy ez ügyben a további propagandát szüntesse be. Egyébként úgy értesülünk, hogy a döntéssel elégedetlen gazdák abban az esetben, ha a kormány nem teljesítendő kívánásukat, készek az egész ügyet a törvényrendes útjára terelni és igényüket peres úton érvényesíteni.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága is foglalkozott kérdéssel a szovati földek ügyével s hosszas vita után, melyben különösen *Ékly* József bizottsági tag adott kissé szenvedélyes hangon kifejezést a közönség kritikájának, javasolni fogja a esztendőki közgyűlésnek, hogy vegye tudomásul a város közönsége által igényelt ragaszkodjék a város közönsége által igényelt 1923 holdhoz s szólítsa fel az Altruista Bankot és Papler Gézát a 28 millió korona vételár befizetésére. Javasolja azonfelül a bizottság, hogy a vételárból fizesse vissza a város a 9 és fél millió koronányi függőkölcset s fedezzen több kisebb-nagyobb sürgős kiadást.

NAPI HIREK

— **Hubert Ottó főispán szabadságon.** Elferdítve és teljesen önkényes kommentárokkal fűszerezve írtak egyes lapok arról a körülményről, hogy a főispán szabadságot kért és kapott. Alkalmunk van a belügyminiszternek e tárgyban e hó 24-én kelt leiratát az alábbiakban közölni: Méltóságos Hubert Ottó főispán urnak Debrecen. Folyó évi március hó 24-én kelt fölterjesztésére hivatkozással Méltóságod részére a kért hat heti szabadságot engedélyezem. Erről azzal értesítem, hogy távollétének tartamára a főispáni teendők ellátásával Debrecen szab. kir. város polgármesterét bízom meg. — *Tomcsányi*, belügyminisster.

— **Presbiteri gyűlés.** A debreceni ref. egyház presbiteriuma Márk Endre elnökletével kedden délután ülést tartott. Az előkészítőbizottság jelentése kapcsán, mely szerint *Baja* Mihály lelkész elfogadta a meghívást, a beiktatás napját július 12-ére tűzték ki, az új lelkészért Mezőtúrra küldöttséget meneszt s ennek költségére 1000 koronát irányzott elő. A templomegyesület által a Kálvin-ház javára rendezendő sorsjáték védnökségét vállallja az egyház. Az Egyháztér 10. sz. házat 514,170 kor., a Vár-utca 11. számú házat 472,961 kor. vételárért eladja az egyház a Déry-muzeum céljára, azon kikötéssel, hogy a muzeum e telkek helyén épüljön fel s örök időkre ott is maradjon. Özv. Dicsőfi Józsefnének beruházások megváltása iránt beadott kérvényét visszaadták a gazdasági bizottságnak. A lelkészek, tanítók és egyházi tisztviselőknek rendkívüli segélyként 500—4000 összegű 265 ezer koronát szavaztak meg, amit már április elsejétől kezdődőleg ki is fizetnek. Több kisebb ügyet tárgyal még azután a presbiterium. Az ülés lapzártakor még tart.

— **Ismét estek a marhaárak.** Nagy érdeklődés előzte meg a keddi baromvásárt. Az élmarhák árai ismét estek. Félkövér marha ára 48—50 korona, kövér 52—58 korona között ingadozott.

— **Újból emelik a villany árát.** Alig ocsudott föl a város közönsége a villamosáram árának felemeléséből, máris újabb áremelkedéssel kell számolnia. A Városi Világítási Vállalat panaszos beadvánnyal fordult a közgyűléshez, amelyben arra való hivatkozással, hogy neki magának kerül a villany kilowattja 9 koronába s így a 10 koronás árra alaposan ráfizet, kéri a törvényhatósági bizottságot, hogy megfelelően emelje fel a villanyárakat. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel és Kun Béla egyet. tanár ellenzése dacára hosszabb vita után kimondotta, hogy javasolja a közgyűlésnek a villany árának felemelését, de csak április 1-től kezdődőleg s Tóth István építész javaslatának megfelelően javasolja, hogy az összes nagyfogyasztóktól, malmoktól és a dohánygyártól vonják vissza az árkedvezményt. Az új villanyárak a javaslat szerint a következők lesznek: magánosoknak kilowattónként 13 korona, városi tisztviselőknek 8 kor., motoros üzemeknek 15, üzleteknek és lakásoknak közösen 16 korona.

— **Lopott hogy a feleségét gyógyíttathassa.** Ma éjjel Berta János 239. számú rendőr letartóztatott egy embert, aki a hátán két lóra való szerszámot, három vitt. Kiderült, hogy Somogyi Antalnak hívják, a három Szatmári Sándor Bellegelő 485. számú tanyájáról lopta. A lopást azért követte el, mivel felesége hónapok óta beteg s nem tudta miből gyógykeztetni, bár már minden nélkülözhető holmiját eladogatta.

— **Öngyilkosok krónikája.** A husvéti ünnepek alatt két öngyilkossági kísérlet történt. Müller Zsófia 18 éves cselédleány Fűvészkert-utca 14. szám alatt szublimátot ivott. A mentők gyorsan kivonultak s ellenmérget adtak be. A súlyos állapotban levő leányt beszállították a kórházba. Tettének oka szerelmi bánat. A másik öngyilkossági kísérlet ma délelőtt történt. Vörös László 17 éves kereskedő tanonc öngyilkossági szándékból fapácot ivott a Teleki-utca 17. szám alatt. Beszállították a mentők a kórházba. Állapota súlyos. Tettét életuntságból követte el.

— A jog és pénzügyi bizottság ülése. A város jog és pénzügyi bizottsága kedden délelőtt 11 órakor ülést tartott, melyen a csütörtöki közgyűlés elő terjesztendő ügyeket tárgyalta le.

— A Debrecen-Hajdúmegyei Diákszövetség értesíti tagjait, hogy folyó hó 31-én csütörtökön délelőtt 11 órakor a Budapestre induló vonaton korlátolt számban tartott fenn helyeket, tehát csak azok utazhatnak, kiknek ez mulhatatlanul szükséges. A legközelebbi együttes utazás április hó 5-én kedden lesz ugyanezzel a vonattal.

— Nagytomplomban ünnep másodnapján arany nyakkendőjét fehérkő foglalatával elvesztett; destruktív mentes, becsületos hitsorsosom a ki megtalálta. — ugy is visszaadná, — azonban én 100 korona jutalomdíj ellenében kérem szépen lakásom és irodámba beszolgáltatni, mert ez, mivel édes apámról maradt kedves emlék! Dezső László Maróthy György-u. 19.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok ismerősök nemkülömben előljárói és kártársai kik forrón szeretett férjem temetésén résztvételükkel s vigasztaló szavaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debrecen, 1921. márc. 28. özvegy Dr Blaszman Miklósné, szül. Blaszok Irén.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szerdán bérletszünetben A mi falunk megy.

Pénteken tisztviselőest. Echegaray világhírű dráma az Az utolsó esők körül szíjára.

Szombaton, apr. 2-án C (41) bérletben: A mi falunk. Népszínmű.

Vasárnap, apr. 3-án délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: A piros bugyellárás. Eredeti népszínmű.

Vasárnap, apr. 3-án este: A kékszékely herceg. Vig. opera.

Hétfőn, apr. 4-én délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Az elmúlt harangok. Színmű 4 felv.

Hétfőn, apr. 4-én este bérletszünetben: A mi falunk. Népszínmű.

Szűrem fantasztikus keleti filmjáték 6 felvonásban Paul Wegener és Pola Negri főszereplésével ma utoljára az Apollóban.

Pola Negri főszereplésével az Aidozat egy asszony kálváriája 6 felvonásban ma utoljára az Urániában.

Ch. Perce Carola az új táncolonokat szombaton ápril 2-án kezdi meg az Arany Bika szálloda kistermében délután 5 órakor. Beiratkozni lehet lakásán az Uránia keresztpületeben.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

A tőzsde

Budapest, március 29. (Nemz. St. t. jel.)
Az összes valuták estek. Zürich 2.10.
Napoleon 960—940, font 270, dollár 305—323, francia frank 23—24, márka 4.88—5.20, lira 12.70—13.00, osztrák korona 0.48—0.50, rubel 150—134, lei 400—429, sokol 415—432, svájci frank 51—52, korona dinár 850—865, lengyel márka 0.43—0.45.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsórában vesz Simon György
DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

DEBRECENI Kalapgyár

SZÉLLÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek
PIAC-U. 63. SZ.

HATÓSÁGILAG TÁMOGATOTT NÉPRUHÁZATI CZIKKEK KIÁRUSÍTÁSA SIMONFFY U. 2.

(városi bérház, volt burgonyaelosztó helyiségben.)

KIÁRUSÍTÁSRA KERÜLNEK:

Munkás bakancsok,
Női és gyermekcipők,
Füstláng, stux bricsesz és pantalló nadrágok,
Férfi és női febrneműek,
Kanavászok, zsephírek,
Férfi ruha füstláng és zeig szövetek

A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

Apró hirdetések.

Rikkancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Aranyat

mindenféle ezüstöt, briliánsot, gyöngvőt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1369.

Térsat

keresek 300 ezer koronával vendéglő és szálloda megnagyobbításához. Vidékiek elszállítására 12 szoba 60 drb lóra istálló előállításához, nagy jövedelmel, uri megélhetést biztosít, a pénz magában az ingatlanba biztosítva. Cím a kiadóban

Eladó

Egyháztér mellett Vár és Nyomatató-u. sarok ház. Három bolti helyiség, 4 rendbeli lakással, 100 méteres utcai fronttal. Nagy jövedelmű és nagy jövőjű ház. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Forgács István

műorás
Bádógos-u.

Eladó

házhelyek közt és villamos megálló mellett, amelyek veteményezésre és azonnali építésre alkalmas. Jelentkezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Föld

haszonbérbe 1/2 holdas vagy kisebb nagyobb darabokban vagy telébe azonnal kiadó. Jelentkezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Eladó

7 hold föld a város alatt, melyből 5 hold rozssal van bevetve. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Kőváry és Altman

asztalok, piac 42. Pannónia épület. Bármilyen a szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 60.
Baját készített elegáns férfi blíznyitk kaphatók.

Hagyma

korlátlan mennyiségben nagyban kilogrammonként 2 koronáért kapható. Utalványok pénzügyi palota földszint 12 szám alatt válthatók.

Nyíltér.

Nyílt levél PÓSCM DEZSŐ urhoz,
a Debreczeni Újságírók Egyesületének elnökéhez
DEBRECZEN.

Keresztény magyar voltani és hirlapírói önértékeltem tiltakozik az ellen, hogy tagja legyen olyan egyesületnek, amelynek SZATAI Ferencz dr, akit eddig nem ismerem tulajdonképen, vagy rosszul ismerem, szintén tagja, sőt alelnöke.

Bejelentem emélfogva Neked, hogy a Debreceni Újságírók Egyesületének alelnöki tisztéről lemondok és az Egyesület kötelekéből a mai napon kilépek.

Debrecen, 1921. március 26.

Tiszteles hived
Dr Zádor Károly.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fűmagvak

Finom parkvegyület
Állatkerti pázsit
Angol perje
Skótperje

eredeti külföldi minőségek beérkeztek s kaphatók

Kontsek Géza

magkereskedésében Debreczen,
Kossuth-u.

Az „ISTVÁN” gőzmalomnál egy IRODATISZTI ÁLLÁS

kerül betöltésre. Megfelelő kereskedelmi előképzettséggel és több éves irodai gyakorlattal rendelkező, 30 évnél nem idősebb egyének, saját kezűleg irt pályázati kérvényeiket nyújtják be a hivatalos órák alatt az Igazgatóság irodájában. Olyanok, kik malomszakmában már működtek, előnyben részesítünek.

Konyhakertésznek

kiválóan alkalmas 950 □ ö. területű föld rajta jó készületű lakóházzal, gyümölcsfák és kúttal a Tócskeriben eladó.
Nemes-u. 7. szám alatt

Alkalmi vétel!

Cím a kiadóban.

Ára 200,000 kor.

Husvétli parfüm

Telefon 14-80

Telefon 14-80

szóródugós, manieur és fésűkiszettök, legfinomabb parfümök, szappanok, fésű és kefék, mindenféle pipercikkek legolcsóbban szerezhetők be

Korzó Droguerában Piac-utca 42.

Maga hamis Benedikt Jenő

fogért, aranyért, briliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja
ujjonnan berendezett aranyműves és ékszerész üzletében Piac 72.

Festők, mázolóok és asztalos urak figyelmébe!

Ajánlom kiváló minőségű, lenolaj kencémet (firnisz), valódi koronás cinkveiss, valódi Marx-féle lakkok, kiváló finom brunolin, padló lakkokat legolcsóbb napi áron. — Karbolinum ismét kapható. Az árak minőségéről sziveskedjenek személyesen meggyőződni. ::

Stern festékkereskedése Piac-U. 10. (A Biháival szemben)
Telefon 8-56. Telefon 8-56.